

Sygn. akt III AUa 631/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 grudnia 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Elżbieta Gawda
Sędziowie:	SA Małgorzata Pasek SO del. do SA Maria Tereszczuk (spr.)
Protokolant: Agnieszka Hunek-Gruszka	

po rozpoznaniu w dniu 13 grudnia 2018 r. w Lublinie

sprawy M. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o wysokość emerytury

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S.

od wyroku Sądu Okręgowego w Siedlcach

z dnia 28 maja 2018 r. sygn. akt IV U 504/17

I. zmienia częściowo zaskarżony wyrok i ustala M. M. wysokość emerytury od dnia(...)do dnia (...)w kwocie 2958,29 (dwa tysiące dziewięćset pięćdziesiąt osiem złotych dwadzieścia dziewięć groszy) a w kwocie 3046,45 (trzy tysiące czterdzieści sześć złotych czterdzieści pięć groszy) od dnia (...);

II. oddala apelację w pozostałej części.

Małgorzata Pasek Elżbieta Gawda Maria Tereszczuk

Sygn. akt III AUa 631/18

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 28 maja 2018 roku, Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, w sprawie IV U 504/17, zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. z dnia 23 maja 2017 roku i ustalił M. M. wysokość emerytury od dnia(...)w kwocie 3.046,45 złotych (wyrok – k. 21 a.s.).

Powyższy wyrok został oparty na następujących ustaleniach faktycznych i rozważaniach prawnych:

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. decyzją z dnia 23 maja 2017 roku odmówił M. M. prawa do ustalenia wysokości emerytury, stosownie do treści art. 53 ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w zakresie wyliczenia części socjalnej z uwzględnieniem kwoty bazowej z 2017 roku. Odwołanie od powyższej decyzji wniosła M. M. domagając się jej zmiany i przyznania wyższego świadczenia emerytalnego. Zaskarżonej decyzji zarzuciła naruszenie prawa materialnego, a w szczególności art. 53 ust. 4 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych poprzez błędną wykładnię tych przepisów, polegającą na przyjęciu do wyliczenia części socjalnej kwoty bazowej z 2009 roku. W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu podniósł, że zaskarżona decyzja została wydana zgodnie ze stanem faktycznym sprawy i obowiązującymi przepisami.

Sąd Okręgowy ustalił, że decyzją z dnia 28 kwietnia 2009 roku, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art. 46 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 roku, Nr 39, poz. 353, ze zm.) w związku z art. 88 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 roku Nr 97, poz. 674) przyznał M. M. prawo do emerytury od dnia 1 kwietnia 2009 roku. Organ rentowy obliczył wysokość emerytury na kwotę 2.749 złotych brutto, jednocześnie kwotę bazową ustalił na 2.578,26 złotych. Ubezpieczona w dniu 15 maja 2017 roku wystąpiła do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. z wnioskiem o ponowne ustalenie wysokości emerytury stosownie do art. 53 ust. 4 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, z uwzględnieniem, przy wyliczeniu części socjalnej, kwoty bazowej z 2017 roku. W uzasadnieniu wskazała, że stosunek pracy rozwiązała w dniu 1 września 2012 roku, tj. pracowała dodatkowych 41 miesięcy. Ubezpieczona pobierała emeryturę w pomniejszonej wysokości - 70 % wysokości ustalonego świadczenia. Po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego organ rentowy na wniosek ubezpieczonej ponownie wyliczył emeryturę na podstawie art. 24 i 26 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, z odliczeniem pobranych świadczeń. Tak wyliczona emerytura okazała się dla ubezpieczonej świadczeniem mniej korzystnym, dlatego też do chwili obecnej pobiera pierwotnie ustaloną emeryturę. Ubezpieczona zarzucała, iż organ rentowy dokonał nieprawidłowej interpretacji przepisu art. 53 ust. 4 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Zaskarżoną decyzją z dnia 23 maja 2017 roku organ rentowy odmówił ubezpieczonej zmiany i ustalenia na nowo podstawy wymiaru emerytury powołując się na przepis art. 53 ust 3 ustawy. Zdaniem organu rentowego odwołanie ubezpieczonej w niniejszej sprawie jest niezasadne i winno ulec oddaleniu. Organ rentowy podniósł, iż osiągnięcie powszechnego wieku emerytalnego nie oznacza, że wysokość świadczenia ma być ustalona przy zastosowaniu art. 53 ust. 3 i 4, jednocześnie zarzucając, że ubezpieczona urodzona w dniu (...), nie mieści się w grupie podmiotów, które urodziły się przed dniem 1 stycznia 1949 roku i miały ustalone prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy lub emerytury na podstawie wcześniej obowiązujących przepisów, a zatem nie dotyczy jej przepis art. 53 ust. 4 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

W ocenie Sądu Okręgowego odwołanie M. M. było uzasadnione. Wskazał, że ubezpieczona nabyła prawo do wcześniejszej emerytury na tzw. starych zasadach, co nie blokuje możliwości podwyższenia emerytury, po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego. Wobec ubezpieczonej stosuje się stare przepisy, nowe tylko w sytuacji, gdy są względniejsze. Zgodnie z art. 46 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych prawo do emerytury na warunkach określonych w art. 29, 32, 33 i 39 przysługuje również ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku, a przed dniem 1 stycznia 1969 roku, jeżeli spełniają łącznie następujące warunki:

- 1) nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego;
- 2) warunki do uzyskania emerytury określone w tych przepisach spełnią do dnia 31 grudnia 2008 roku.

W związku z powyższym przyjął Sąd Okręgowy, że osoby, które po przyznaniu emerytury według starego systemu emerytalnego, tj. według wymienionych wyżej zasad złożą wnioski o przeliczenie świadczenia w związku z osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego i kontynuowania ubezpieczenia, mają prawo do przeliczenia świadczenia również według starych zasad. Zgodnie z art. 53 ust. 3 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu

Ubezpieczeń Społecznych przy obliczaniu emerytury, której podstawę wymiaru stanowi podstawa wymiaru wcześniej ustalonej emerytury, stosuje się kwotę bazową pierwotnie przyjętą do ustalenia podstawy wymiaru, a następnie świadczenie podwyższa się, przy uwzględnieniu wszystkich terminów waloryzacji, do dnia nabycia prawa do emerytury. Natomiast w myśl przepisu art. 53 ust. 4 ustawy przepisu ust. 3 nie stosuje się, jeżeli ubezpieczony po nabyciu uprawnień do świadczenia, którego podstawę wymiaru wskazał za podstawę wymiaru emerytury, podlegał, co najmniej 30 miesięcy ubezpieczeniu społecznemu lub ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym. W takim stanie rzeczy przyjmuje się aktualną kwotę bazową do wyliczenia części socjalnej.

W ocenie Sądu Okręgowego wykładnia, zgodnie, z którą art. 53 ust. 4 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych miały znaleźć zastosowanie jedynie w przypadku ubezpieczonych urodzonych przed datą 1 stycznia 1949 roku nie ma oparcia w żadnym przepisie ustawy emerytalnej. Wręcz przeciwnie wykładnia celowościowa prowadzi do wniosku, że osoby urodzone po dniu 31 grudnia 1948 roku i pobierające emeryturę na podstawie art. 46 ustawy mają prawo do przeliczenia świadczenia również na „starych” zasadach. Przeciwnie stanowisko prowadziłoby do wniosku, że ustawodawca dyskryminuje pewną grupę emerytów ze względu na datę urodzenia. Osoby takie pozbawione byłyby możliwości wzrostu świadczenia, pomimo kontynuowania zatrudnienia przez okres ponad 30 miesięcy.

Podkreślił Sąd pierwszej instancji, że ustawodawca za kryterium podziału ubezpieczonych przyjął datę urodzenia i wprowadził trzy odrębne reżimy prawne dla poszczególnych grup wiekowych ubezpieczonych. Zgłoszenie wniosku o emeryturę po raz pierwszy po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego skutkuje koniecznością obliczania z zastosowaniem reguł mieszanych z art. 183 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych lub według nowych zasad na podstawie art. 26 ustawy. M. M. osiągnęła powszechny wiek emerytalny w(...), zatem należy do grupy ubezpieczonych osiągających powyższy wiek w latach 2009-2013, której przysługuje emerytura mieszana. Przepis art. 183 ustawy wyłącza z zakresu swojego obowiązywania osoby pobierające wcześniejszą emeryturę na podstawie art. 46 lub 50 ustawy, należy uznać, że osoby te mają prawo do przeliczenia jej na podstawie art. 53 ust 4 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W niniejszej sprawie ubezpieczona nie domagała się przyznania nowego świadczenia, ale przeliczenia emerytury w związku z przepracowaniem ponad 30 miesięcy w ramach stosunku pracy. To zaś oznacza, że emerytura, o którą wystąpiła ubezpieczona po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego nie stanowi nowego świadczenia, którego wysokość ustala się według reguł dotyczących przyznawania emerytury po raz pierwszy w związku ze spełnieniem warunków przewidzianych w art. 27 ustawy. Stanowisko takie wymagałoby przyjęcia założenia, że prawo do emerytury wcześniejszej wygasło (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 14 czerwca 2006 roku, I UZP 3/06). Co istotne ubezpieczona pobierała świadczenie emerytalne od dnia 1 kwietnia 2009 roku, jednakże od tego czasu pracowała przez kolejnych 41 miesięcy, a co za tym idzie wykazała okres, co najmniej 30 miesięcy podlegania ubezpieczeniu społecznemu.

Nadto ustalił Sąd, że emerytura po ponownym wyliczeniu z uwzględnieniem kwoty bazowej z 2017 roku wyniosła 3.046,45 złotych brutto, a co za tym idzie jest świadczeniem korzystniejszym dla ubezpieczonej.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., orzekł jak w sentencji wyroku (uzasadnienie – k. 23-26 a.s.).

Apelację od powyższego wyroku wniósł Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., zaskarżając go w całości. Zarzucił:

1) naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na rozstrzygnięcie, to jest art. 233 § 1 k.p.c., poprzez przyjęcie, że wiek ubezpieczonej, a konkretnie data urodzenia, nie ma wpływu na zastosowanie art. 53 ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu ubezpieczeń Społecznych;

2) naruszenie przepisów prawa materialnego, to jest art. 53 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, poprzez ich błędną wykładnię i błędne zastosowanie oraz przyjęcie, że do ubezpieczonej urodzonej po 31 grudnia 1948 roku, uprawnionej do wcześniejszej emerytury na podstawie art.

46 ustawy emerytalnej w związku z art. 88 ustawy Karta nauczyciela przysługuje, po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego i przepracowaniu, co najmniej 30 miesięcy, prawo do przeliczenia emerytury poprzez obliczenie kwoty bazowej z 2017 roku.

Wskazując na powyższe zarzuty, wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania (apelacja – k. 30-34 a.s.).

W odpowiedzi na apelację M. M. wniosła o jej oddalenie (k. 42-45 a.s.).

Sąd Apelacyjny w Lublinie, zważył, co następuje:

Apelacja jest częściowo zasadna, jednakże nie z przyczyn wskazanych w środku odwoławczym, którego oba zarzuty okazały się nietrafne.

Na wstępie wskazać należy, że okoliczności faktyczne przedmiotowej sprawy pozostają bezsporne. M. M. od dnia 1 kwietnia 2009 roku jest uprawniona do emerytury na mocy decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. z dnia 28 kwietnia 2009 roku. Podstawą jej przyznania był art. 46 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku z art. 88 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku – Karta Nauczyciela. Po przyznaniu świadczenia nadal pracowała przez 41 kolejnych miesięcy. Ubezpieczona w dniu 15 maja 2017 roku wystąpiła do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. z wnioskiem o ponowne ustalenie wysokości emerytury stosownie do art. 53 ust. 4 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, z uwzględnieniem, przy wyliczeniu części socjalnej, kwoty bazowej z 2017 roku.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, Sąd pierwszej instancji prawidłowo ustalił okoliczności faktyczne i dokonał trafnej wykładni art. 53 ust. 4 cytowanej ustawy. Zasadnie nie podzielił stanowiska apelującego, zgodnie, z którym rozwiązanie z art. 53 ust. 4 ustawy miałoby mieć tylko zastosowanie do osób urodzonych przed 1 stycznia 1949 roku.

Istotą sporu wyznaczała zatem treść art. 53 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, albowiem analiza stanowiska wnioskodawczyni jednoznacznie wskazuje, że domaga się ona aby do przyznanej w 2009 roku wcześniejszej emerytury zastosować nową kwotę bazową, z uwagi na fakt przepracowania, po przyznaniu świadczenia, co najmniej 30 miesięcy. Tym samym, wnioskiem z dnia 15 maja 2017 roku, nie domaga się ustalenia prawa do emerytury, a jedynie dąży do pozostania w „starym systemie” z prawem do ponownego obliczenia 24% kwoty bazowej z dnia złożenia wniosku o przeliczenie świadczenia.

Ze względu na datę urodzenia ustawodawca wprowadził odrębne reżimy prawne dla poszczególnych grup ubezpieczonych.

Pierwszy z nich, , oparty jest o regulację zawartą w art. 46 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Przepis ten znajduje się w dziale II, rozdziale III powołanej ustawy i dotyczy tylko niektórych ubezpieczonych, a mianowicie osób urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 roku, a przed 1 stycznia 1969 roku. Jego istotą jest złagodzenie celów reformy emerytalnej przez pozostawienie dotychczasowych zasad nabywania emerytur dla określonego kręgu osób. W nim mieszczą się ubezpieczeni, którzy nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz warunki do uzyskania emerytury określone w art. 29, 32, 33 i 39 spełnią do dnia 31 grudnia 2008 roku (por również wyrok Sadu Najwyższego z dnia 6 lutego 2009 roku, I UK 243/08, Legalis nr 238942). Co istotne w pierwotnym brzmieniu ustawy wymóg czasowy był określony na dzień 31 grudnia 2006 roku. Kolejnymi nowelizacjami (ustawa z dnia 27 lipca 2005 roku o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz ustawy - Karta Nauczyciela, Dz.U. z 2005 roku, Nr 167, poz. 1397 oraz ustawa z dnia 7 września 2007 roku o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw, Dz.U. z 2007 roku, Nr 191, poz. 1369) ostatecznie datę graniczną przesunięto na wspomniany już dzień 31 grudnia 2008 roku. Jednoznacznie świadczy to o tym, że ustawodawca podejmował kolejne działania celem złagodzenia skutków reformy emerytalnej, pozostawiając w

starym systemie kolejne pokolenia emerytów. Grupa ta jest jednak nieliczna. Matematyczny sposób odzwierciedlenia opisanych rozwiązań wskazuje, że art. 46 ustawy skierowany z istoty rzeczy do kobiet, albowiem tylko one mogły do dnia 31 grudnia 2008 roku spełnić warunki z art. 29 ustawy w zakresie wieku (kobiety 55 lat). Natomiast mężczyźni wiek 60 lat mogli uzyskać dopiero w 2009 roku (skoro przepis obejmuje ubezpieczonych urodzonych najwcześniej 1 stycznia 1949 roku). Osoby te, z uwagi na nieznaczny okres podlegania nowemu systemowi mogły zostać postawione w niekorzystnej sytuacji i uzyskać świadczenie w niskiej wysokości. Podkreślenia wymaga fakt, że taka sytuacja właśnie dotyczy ubezpieczonej, której znaczny okres aktywności zawodowej (lata 1973 i 1977-1998), a tym samym okresów składkowych i nieskładkowych przypada na okres poprzedniego systemu emerytalnego. Ubezpieczona cały czas pobiera emeryturę wcześniejszą. Jest ona obliczona z części socjalnej (art. 53 ust. 1 pkt 1), czyli 24% kwoty bazowej z dnia zgłoszenia wniosku o emeryturę, to jest 2.578,26 złotych.

Art. 29 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wskazuje z kolei, że ubezpieczeni urodzeni przed dniem 1 stycznia 1949 roku, którzy nie osiągnęli wieku emerytalnego określonego w art. 27 pkt 1, mogą przejść na emeryturę:

1) kobieta - po osiągnięciu wieku 55 lat, jeżeli ma co najmniej 30-letni okres składkowy i nieskładkowy albo jeżeli ma co najmniej 20-letni okres składkowy i nieskładkowy oraz została uznana za całkowicie niezdolną do pracy;

2) mężczyzna - po osiągnięciu wieku 60 lat, jeżeli ma co najmniej 35-letni okres składkowy i nieskładkowy albo jeżeli ma co najmniej 25-letni okres składkowy i nieskładkowy oraz został uznany za całkowicie niezdolnego do pracy.

Emerytura przysługuje ubezpieczonym, którzy ostatnio, przed zgłoszeniem wniosku o emeryturę, byli pracownikami oraz w okresie ostatnich 24 miesięcy podlegania ubezpieczeniu społecznemu lub ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym pozostawali w stosunku pracy co najmniej przez 6 miesięcy, chyba że w dniu zgłoszenia wniosku o emeryturę są uprawnieni do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Powołany przepis określa warunki tak zwanej wcześniejszej emerytury, która przysługuje wymienionym w nim ubezpieczonym mimo nieosiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego. Nie jest to emerytura w niższym (obniżonym) wieku emerytalnym, jak np. emerytura z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, czy emerytura górnicza. Prawo do wcześniejszej emerytury związane jest z dłuższym stażem emerytalnym niż przewidziany dla emerytury powszechnej (o 10 lat) bądź uzależnione od całkowitej niezdolności do pracy.

Analiza powyższych wywodów wskazuje, że możliwość nabycia prawa do emerytury na podstawie art. 46 w związku z art. 29 cytowanej ustawy, w przypadku kobiet, będzie zatem dotyczyła ubezpieczonych urodzonych nie później niż do dnia 31 grudnia 1953 roku. Warunek ten spełnia między innymi M. M. urodzona w dniu (...).

Finalnie podnieć należy, że art. 53 ustawy dotyczy ustalania wysokości emerytur dla:

1) ubezpieczonych urodzonych przed 1 stycznia 1949 roku (Dział II Rozdział 2), w tym osób, którym emeryturę przyznano z urzędu zamiast dotychczas pobieranej renty z tytułu niezdolności do pracy (art. 27a ustawy);

2) niektórych osób urodzonych po 1 stycznia 1949 roku, ale przed 1 stycznia 1969 roku, jeżeli warunki wymagane do nabycia prawa do emerytury spełniły do 31 grudnia 2008 roku (Dział II Rozdział 3);

3) osób uprawnionych do emerytur górniczych (Dział II Rozdział 3a);

4) osób urodzonych po 31 grudnia 1948 roku które spełniły warunki określone w art. 183 i 183a ustawy (wiek uprawniający do emerytury osiągnęły po 31 grudnia 2008 roku i nie pobrały emerytury na podstawie art. 46 lub 50 ustawy nie były członkami otwartego funduszu emerytalnego albo złożyły wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem ZUS, na dochody budżetu państwa i nie nabyły prawa do emerytury na podstawie art. 50a lub 50e Eustawy) oraz złożyły wniosek o przyznanie tzw. emerytury mieszanej,

5) osób urodzonych po 31 grudnia 1948 roku które mimo spełnienia warunków do emerytury na podstawie art. 46 i 50 ustawy, nie wystąpiły z wnioskiem o jej przyznanie i którym zamiast renty z tytułu niezdolności do pracy przyznano z urzędu emeryturę obliczoną w myśl art. 26 ustawy, jeżeli wystąpią z wnioskiem o jej ponowne obliczenie zgodnie z art. 53 i 56 ustawy.

Jak już wspomniano, ubezpieczona cały czas pobiera emeryturę wcześniejszą. Jest ona obliczona z części socjalnej (art. 53 ust. 1 pkt 1), czyli 24% kwoty bazowej z dnia zgłoszenia wniosku o emeryturę. Ukończyła również powszechny wiek emerytalny. Fakt ten nie powoduje jednak, że prawo do emerytury wcześniejszej wygasa. W ocenie Sądu Apelacyjnego emerytura wcześniejsza w takim przypadku nie wygasa, a uzyskanie powszechnego wieku emerytalnego umożliwia ustalenie podstawy wymiaru na nowo. Sąd Najwyższy w uzasadnieniu uchwały z dnia 14 czerwca 2006 roku (I UZP 3/06, OSNP z 2007 roku, Nr 1-2, poz. 22) stwierdził, że nie jest trafne stanowisko, że emerytura ta stanowi nowe świadczenie, które w związku z tym powinno zostać ustalone z uwzględnieniem reguł dotyczących określenia wysokości emerytury przyznawanej po raz pierwszy w związku ze spełnieniem warunków przewidzianych art. 27 ustawy.

W tej sytuacji skarżąca, podlegając przez trzydzieści miesięcy ubezpieczeniu społecznemu, pozostając nadal formalnie na wcześniejszej emeryturze, uzyskuje prawo do obliczenia na nowo podstawy emerytury w myśl art. 53 ust. 4 ustawy emerytalnej.

Pogląd o braku wygaśnięcia wcześniejszej emerytury, zawarty w powołanej uchwale Sądu Najwyższego został skonstruowany na tle emerytur do osób urodzonych przed 1 stycznia 1949 roku. Skoro ubezpieczonej przysługuje zgodnie z treścią art. 46 emerytura na warunkach określonych m.in. w art. 29 ustawy, to faktycznie jest to ta sama emerytura, jaką uzyskał ubezpieczony przed 1 stycznia 1949 roku. W takim przypadku dla obu grup ubezpieczonych są one wyrazem przejściowego utrzymania przywilejów dotyczących możliwości nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym. Tak więc art. 46 ustawy o emeryturach i rentach w istocie rozstrzyga, które przepisy dotyczące świadczeń z systemu zdefiniowanego świadczenia (zasadniczo przewidzianego dla osób urodzonych przed 1 stycznia 1949 roku) i pod jakimi warunkami (nieprzystąpienie do otwartego funduszu emerytalnego, spełnienie warunków do uzyskania emerytury do 31 grudnia 2008 roku i dawniej rozwiązanie stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem) mają zastosowanie także do osób urodzonych w latach 1949-1968.

Skoro do wnioskodawczyni należy stosować rozwiązania, jak dla osób urodzonych przed 1 stycznia 1949 roku, to dane rozwiązanie należy uznać właściwe także do możliwości przeliczenia emerytury z art. 46 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, tak by ta stosunkowo wąska grupa społeczna, do której zalicza się M. M. (grupa kobiet urodzonych między 31 grudnia 1948 roku, a 31 grudnia 1953 roku) miała możliwość uzyskania świadczenia w wyższej wysokości. Można zatem przyjąć, że w ustawie doszło do wyodrębnienia podgrupy ubezpieczonych. W obrębie osób urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 roku, a przed 1 stycznia 1969 roku funkcjonuje grupa osób urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 roku do dnia 31 grudnia 1953 roku. Tylko osoby zaliczające się do tej grupy uzyskały wymagany prawem wiek 55 lat do dnia 31 grudnia 2008 roku), mimo iż wszystkie roczniki z art. 46 ustawy emerytalnej zostały objęte jednym przepisem.

Tym samym trafne jest stanowisko Sądu Okręgowego o możliwości zastosowania do ustalenia wysokości świadczenia wnioskodawczyni przepisu art. 53 ust. 4 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a zawarte w apelacji zarzuty naruszenia zarówno prawa procesowego, jak i materialnego należało uznać za nietrafne.

Sąd Okręgowy w toku postępowania nakazał Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych przygotowanie hipotetycznego wyczenia wysokości emerytury wnioskodawczyni w oparciu o art. 53 ust. 4 ustawy (k. 11v. a.s.). Z projektu wynikało, że emerytura na dzień (...)wynosiła 2.958,29 złotych, zaś po waloryzacji od dnia(...)- 3.046,45 złotych (k. 14-15 a.s.). Tymczasem w zaskarżonym wyroku Sąd pierwszej instancji zmienił decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w S. z dnia 23 maja 2017 roku i ustalił M. M. wysokość emerytury w kwocie 3.046,45 złotych, już od dnia(...). Tylko to uchybienie Sądu Okręgowego determinowało konieczność częściowej zmiany zaskarżonego wyroku, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c., poprzez ustalenie M. M. wysokości emerytury od dnia(...)do (...)w kwocie 2.958,29

złotych, a od dnia(...)w kwocie 3.046,45 złotych. W pozostałej części apelacja organu rentowego, jako bezzasadna, podlegała oddaleniu (art. 385 k.p.c.).

SSA Małgorzata Pasek SSA Elżbieta Gawda SSO del. do SA Maria Tereszczuk